

Detta är Interkultur

Version 2026-03-01

Inledning

Interkultur är:

- En idé om ett välkomnande och inkluderande lokalsamhälle, där alla är med och bidrar.
- En organisation som skapar gemenskap och tillhörighet genom lokala föreningar runt om i landet.
- En modell för hur integration kan organiseras, med bas i civilsamhällets lokala förankring och allmännyttiga värderingar.

I detta är Interkultur både ett koncept och en organisation. Konceptet beskriver verksamhetsidén, och organisationen omsätter idén i lokalt förankrat föreningsliv.

Detta dokument fastställer förutsättningarna för Interkulturs verksamhet – varför organisationen finns, vad den står för, hur Interkultur-föreningar är organiserade och vilken verksamhet de erbjuder.

Välkommen till Interkultur.

Innehållsförteckning

<i>Inledning.....</i>	<i>1</i>
<i>1 Varför Interkultur?.....</i>	<i>2</i>
1.1 Utmaningar för den som är ny i Sverige.....	2
1.2 Konsekvenser.....	3
1.3 Interkulturs roll	4
<i>2 Syfte och uppdrag</i>	<i>5</i>
2.1 Interkulturs syfte	5
2.2 Målgrupper	6
<i>3 Interkulturs Värdegrund</i>	<i>7</i>
3.1 Vad Interkultur står för	7
3.2 Ställningstaganden.....	8
<i>4 Organisation och arbetssätt.....</i>	<i>8</i>
4.1 Interkulturs föreningsmodell.....	8
4.2 Sektioner.....	9
4.3 Sektion för Brobyggare	10
4.4 Organisatorisk plattform	10
<i>5 Verksamhetsidé.....</i>	<i>12</i>
5.1 Interkulturs Integrationsmodell	12
5.2 Aktivitetsutbud.....	14
<i>6 Avslutning – Interkultur inom det svenska samhället.....</i>	<i>15</i>
<i>7 Bilagor.....</i>	<i>15</i>

1 Varför Interkultur?

1.1 Utmaningar för den som är ny i Sverige

Att flytta till ett nytt land handlar om mer än att få ett personnummer, läsa svenska eller söka jobb. För den som är ny i Sverige är den största utmaningen i allmänhet att förstå hur samhället fungerar i praktiken – och att känna sig som en del av det.

I det svenska myndighetssystemet finns många funktioner som arbetar med integration. En ansvarar för språk, en annan för arbete, en tredje för boende, en fjärde för hälsa osv. Men

ingen har ett tydligt ansvar för helheten. Och ett ansvarsområde som saknas är stöd för det sociala livet: att få vänner, bygga nätverk, känna tillhörighet och hitta möjligheter att bidra i samhället.

Många som är nya i Sverige saknar därför sociala sammanhang där de kan:

- få hjälp med praktiska frågor
- uppleva livsglädje och utveckla intressen
- träffa andra människor regelbundet
- prata svenska i vardagen
- visa, använda och utveckla sin kompetens
- visa sin kultur och samtidigt hitta sin plats i Sverige

Samtidigt så är kravställningen hård. Den som kommer till Sverige möts av höga krav på självständighet. Man förväntas lära sig svenska, förstå samhällets regler och snabbt etablera sig.

Man förväntas även kunna hantera kontakter med myndigheter på egen hand: läsa och förstå beslut, fylla i blanketter, boka tider digitalt och tolka komplex information – ofta på ett språk man ännu inte behärskar fullt ut. Man ska också ta sig in på en arbetsmarknad där konkurrensen är hög och där rekrytering ofta sker via nätverk och informella kontakter. Internationell utbildning och yrkeserfarenhet öppnar sällan dörrar.

Och för att kunna säkra en långsiktig vistelse i Sverige krävs att man kan visa upp förmåga att försörja sig och sin familj. Att hitta en fast anställning behöver följaktligen prioriteras före allt annat – välmående, livsutveckling och ibland till och med förutsättningar för en god integration.

Parallellt med denna livssituation ska den som är förälder vara ett tryggt stöd för sina barn i en helt ny kontext. Föräldrar förväntas förstå skola, förskola, barnomsorg och sociala normer kring uppfostran – även här trots begränsade språkkunskaper och begränsad förståelse för hur systemen fungerar. Många upplever därför en osäkerhet kring vad som förväntas av dem som föräldrar i Sverige.

Barns uppväxt riskerar att bli en del av denna osäkerhet, då egna och föräldrars livserfarenheter skiljer sig från andra barn och vuxna som de lär känna i Sverige. Reaktionen på detta kan gå i många olika riktningar.

Sammantaget är kraven höga, men stödet splittrat. Dessutom är det otydligt vad etablering faktiskt innebär, och det saknas en gemensam bild av när en person anses etablerad eller vilka steg som krävs för att nå dit.

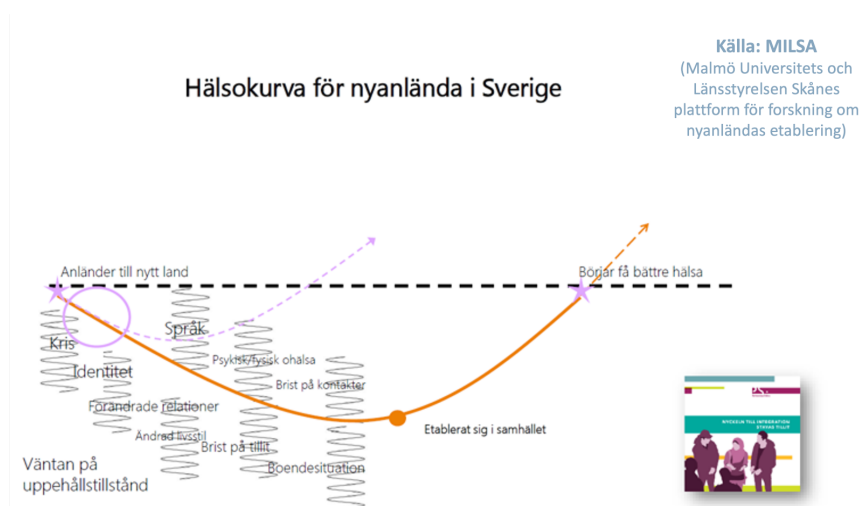
1.2 Konsekvenser

Allt detta riskerar att till ensamhet, isolering, uppgivenhet och en känsla av att stå utanför samhället. Utan ändamålsenlig praktisk vägledning och sociala sammanhang där människor kan hämta stöd och trygghet riskerar kraven att bli övermäktiga – även för personer med

stark vilja att bidra. På sikt riskerar detta att skapa segregation och parallella samhällen, där människor lever bredvid varandra men inte tillsammans, och där samhällsklimatet präglas av misstro mellan olika grupper och avsaknad av tillit gentemot myndigheter.

Problembilden för nyanlända i Sverige förtydligas av hälsokurvan från Malmö Universitets och Länsstyrelsen Skånes plattform för forskning om nyanländas etablering, MILSA. Vad denna visar är att efter ett antal år inom den svenska integrationsprocessen mår människor betydligt sämre än vid ankomsten till Sverige – detta trots ett ofta traumatiskt uppbrott från sitt hemland. Men kurvan visar också att hälsoutvecklingen kan vända uppåt i ett tidigt skede (lila streckade linjen), om man möts av ett sammanhang som skapar inspiration och framtidstro.

Figur 1. Hälsokurvan från MILSA.

Det ska också lyftas fram att längre tidsperioder av negativ hälsoutveckling är särskilt problematiskt för barnfamiljer. Att föräldrar inte är i sin bästa form under de år då man behöver vara där för sina barn – och samtidigt hantera ovan beskrivna livsutmaningar – får olyckliga konsekvenser för nästa generations uppväxtvillkor.

1.3 Interkulturs roll

Interkultur adresserar denna problembild genom att involvera personer som är nya i Sverige som aktiva deltagare i det svenska samhällets integrationsarbete och lokala gemenskaper. Interkultur kan inte lösa alla de utmaningar som dessa individer möter, och har ingen möjlighet att påverka myndighetsbeslut, lagstiftning eller arbetsmarknadens strukturer. Men vad en Interkultur-förening kan göra är att stötta människor där det är möjligt att göra skillnad: i vardagsutmaningar, i det sociala livet och i mötet med andra människor.

Interkultur skapar sammanhang där personer som är nya i Sverige kan få praktiskt stöd, ställa frågor, dela erfarenheter och lära av andra i liknande situation. Genom gemenskap och egenorganisering får medlemmar möjlighet att bygga sociala kontakter, stärka sin förståelse för hur samhället fungerar och ta steg framåt i sin etablering.

Föreningen fokuserar på att stärka individers handlingskraft och självförtroende. Genom att delta i aktiviteter, engagera sig i föreningslivet och ta ansvar i gemensamma sammanhang får medlemmar möjlighet att gå från att vara mottagare av stöd till att själva bidra och hjälpa andra. På detta sätt kompletterar Interkultur insatserna från offentlig sektor.

Denna roll – att organisera gemenskap, skapa tillhörighet och möjliggöra hjälp till självhjälp – är utgångspunkten för utveckling och spridning av konceptet Interkultur-förening.

För mer info om problembilden som Interkultur-föreningar adresserar, se bilaga "Sektionernas problemkartläggningar".

2 Syfte och uppdrag

2.1 Interkulturs syfte

Interkulturs syfte är att samla och egenorganisera personer som är nya i Sverige, för att stötta dem i sin samhällsetablering.

I detta bidrar Interkultur till ett välkomnande lokalsamhälle där nyanlända ges förutsättningar att känna trygghet, bygga relationer och utvecklas mot att bli självständiga och oberoende samhällsmedborgare. Interkultur tillför ett sammanhang där människor inte bara tar emot stöd, utan också får möjlighet att bidra, ta ansvar och bli sedda som resurser.

Som en del av det svenska demokratiska civilsamhället verkar Interkultur för att samla personer med olika bakgrund och skapa strukturer som stärker ömsesidig integration, delaktighet och förståelse för demokratiska arbetssätt.

Grundläggande delar av Interkulturs verksamhet är att:

- **Skapa trygga och inkluderande sammanhang**, där nyanlända kan bygga sociala nätverk, utveckla språk och få stöd i vardagens utmaningar.
- **Stärka individers självständighet och framtidstro**, med särskilt fokus på familjers och barns långsiktiga livsvillkor.
- **Främja ömsesidig integration**, genom att sammanföra personer som är nya i Sverige och personer som redan är etablerade i samhället.

I detta vill Interkultur göra skillnad för medlemmar, samt påvisa för myndigheter, beslutsfattare och allmänhet att integration är ett hantverk som ger goda resultat – om det utförs inom ramen för organisationer som vet hur man gör.

En Interkultur-förening omfamnar följaktligen mycket, och verkar i detta för att vara öppen, attraktiv och relevant för en så stor del av kommunens invånare som möjligt. Genom trygghet, stöd i livsutmaningar och vägar in i det gemensamma, bidrar föreningen till ökad delaktighet, sammanhållning och ett starkare lokalsamhälle.

2.2 Målgrupper

För att driva detta integrationsarbete har Interkultur två huvudsakliga målgrupper:

- **Nya invånare i lokalsamhället** – personer som är nya i Sverige och befinner sig i processen att etablera sig i ett lokalsamhälle.
- **Brobyggare** – samhällsengagerade personer som redan är etablerade i samhället och som vill träffa, stötta och lära känna de som är nya.

Bland nya invånare i lokalsamhället finns vissa segment som kräver särskilt fokus, bl a:

- **Medföljande familjer**

Detta avser familjer där en person fått arbete, medan partner och barn följer med utan egen förankring i lokalsamhället. Avsaknad av nätverk, mötesplatser och meningsfulla sammanhang kan göra omställningen särskilt krävande. Genom riktade aktiviteter och familjeinriktade mötesplatser skapas förutsättningar för att hela familjen ska trivas, rota sig och delta aktivt i samhället.

- **Barn och ungdomar**

Barn och ungdomar, särskilt de som växer upp mellan två kulturer, är en annan prioriterad grupp. De rör sig ofta snabbt språkligt och socialt, men kan samtidigt uppleva rotlöshet och osäkerhet kring identitet och tillhörighet. Genom meningsfulla fritidsaktiviteter, förebilder och trygga forum där unga får bekräftelse i hela sin identitet kan Interkultur stärka självkänsla, framtidstro och delaktighet. När barn och unga ges möjlighet att utveckla både sina rötter och sin plats i det svenska samhället läggs grunden för långsiktig integration och aktivt samhällsengagemang.

- **Seniorer**

Medföljande seniorer är en målgrupp som ofta förbises, men som har stor betydelse för hela familjens etablering. De lär sig sällan det svenska språket, och har begränsade förutsättningar att anpassa sig till hur det svenska samhället fungerar. Nyckeln är att seniorerna måste må bra – annars ges deras barn inte utrymme att etablera sig i samhället och uppfostra sina barn. Genom mötesplatser, social gemenskap och samhällsinformation på modersmål kan seniorers välmående stärkas, vilket i sin tur kraftigt främjar förutsättningarna för hela familjens långsiktiga etablering.

2.2.1 Avseende utrikes födda som varit länge i Sverige

Utrikes födda som varit länge i Sverige är en målgrupp som berör Interkulturs arbete på olika sätt.

Den del av gruppen som har etablerat sig väl i samhället – språkligt, socialt och yrkesmässigt – utgör en mycket värdefull resurs. Dessa personer har egen erfarenhet av integrationsprocessen och fungerar suveränt som brobyggare, mentorer och förebilder för personer som är nya i Sverige.

Den del av gruppen som inte har integrerats tangerar Interkulturs målgrupp, men skiljer sig i ett avgörande avseende. Om en individ inte längre ser sig själv som i rörelse mot etablering

är denne inte fullt ut mottaglig för Interkulturs insatser. Interkulturs arbete bygger på att deltagare har en vilja att utvecklas i riktning mot att bli en aktiv del av det svenska samhället, och om en sådan saknas krävs andra typer av samhällsinsatser – med inriktning på att hantera effekterna av en redan misslyckad integrationsprocess.

3 Interkulturs Värdegrund

3.1 Vad Interkultur står för

En positiv syn på det svenska samhället

Interkultur utgår från en positiv syn på det svenska samhället. Organisationen verkar i respekt för de demokratiska värden, normer och institutioner som präglar Sverige, och uppmuntrar en vilja och en nyfikenhet gentemot att lära känna sitt nya hemland – dess språk, traditioner, samhällsstrukturer och sociala koder. Samtidigt finns en medvetenhet om att etablering i ett nytt land är en komplex och ofta krävande process. Interkultur möter sina medlemmar med empati för deras livserfarenheter och förståelse för behovet av att kunna bevara, utforska och återfinna sin identitet i en ny kontext.

Ett aktivt förhållningssätt som grund för etableringsprocessen

Interkultur utgår från en grundläggande övertygelse om människors förmåga att ta ansvar för sina liv och bidra till samhället. Organisationens arbete syftar till att stärka medlemmars handlingskraft, självförtroende och delaktighet – inte till att skapa beroende eller passivitet. Interkultur verkar för att människor som är nya i Sverige ska ges förutsättningar att ta kontroll över sin livssituation, formulera egna mål och hitta vägar att hantera sina utmaningar.

Interkultur verkar för att stärka förhållningssätt som gör medlemmarna bättre rustade att lyckas i sin samhällsetablering. Det handlar om att uppmuntra ansvarstagande, uthållighet och initiativförmåga, att stärka tilltron till den egna förmågan att påverka sin situation, samt att alltid vara öppen för nytt lärande. Interkulturs erfarenhet är att dessa egenskaper är avgörande för att kunna navigera i ett nytt samhälle, bygga relationer och långsiktigt skapa stabilitet för sig själv och sin familj.

Kulturella sammankomster berikar hela samhället

Interkultur ser kulturella högtidsfiranden som en viktig del av både individers identitet och lokalsamhällets sociala liv. På samma sätt som svenskar i Melbourne träffas för att fira midsommar, samlas latinamerikaner i Lund för att fira Día de Muertos. Interkulturs uppfattning är att denna typ av firanden stärker både den aktuella gemenskapen och hela lokalsamhället. Interkulturs arrangemang är öppna för alla medlemmar och för intresserad allmänhet, som ett sätt att dela traditioner och skapa möten över kulturella gränser. När en högtid har religiöst ursprung, såsom jul eller Eid al-Adha, är arrangemangen av icke-religiös karaktär och inkluderande för alla, oavsett religion eller bakgrund.

Integration är ett hantverk

Interkultur ser integration som ett hantverk. Samtidigt som individer hanterar sina livsutmaningar utifrån bästa förmåga, så behöver det omgivande lokalsamhället kunna erbjuda rimliga förutsättningar. När detta stämmer överens kommer personer som är nya i Sverige att kunna utvecklas till välmående, självständiga och medskapande samhällsmedborgare. Vägen dit går genom ett aktivt samspel mellan människor med olika bakgrund, och mellan individer i behov, myndighetsfunktioner och civilsamhällets gemenskaper. Genom positiva och stödjande sammanhang kan individer växa tillsammans, lära av varandra och utveckla tillit – både till sig själva och till samhället.

3.2 Ställningstaganden

Interkultur är en del av det svenska samhället, och verkar med detta för medvetenhet om och följsamhet av svensk lag bland alla medlemmar och som en grund för all verksamhet. Organisationen verkar även för medvetenhet om svenska normer, värderingar och praxis, och vill bidra till en konstruktiv diskussion om tillämpningen av dessa.

Som organisation är Interkultur partipolitiskt obunden, men kan uttrycka politiska åsikter och ställningstaganden som går i linje med föreningens syfte och värderingar. Interkultur är religiöst obunden och tar inte ställning i frågeställningar av enbart religiös karaktär.

I ett samhällsklimat där migrationsfrågan allt oftare präglas av polarisering och förenklade narrativ, tar Interkultur tydligt ställning för ett inkluderande samhälle. Föreningen verkar för att motverka stereotyper, misstänkliggöranden och vi-och-dom-tänkande, detta i grunden utifrån metoden att skapa faktiska möten mellan människor. I detta vill Interkultur bidra till ett samhälle där alla får möjlighet att vara aktiva, medskapande, självständiga och jämbördiga samhällsmedborgare.

4 Organisation och arbetssätt

Interkultur verkar genom lokalt förankrade idéella föreningar, s.k. Interkultur-föreningar. Nedan beskrivs hur dessa föreningar organiseras enligt Interkulturs modell.

4.1 Interkulturs föreningsmodell

Interkultur har utvecklat en föreningsmodell som är särskilt anpassad för att skapa gemenskap, delaktighet och etablering för personer som är nya i Sverige. Modellen bygger på erfarenheten att integration fungerar bäst när människor ges möjlighet att organisera sig själva, samtidigt som det finns tydliga strukturer, gemensamma värderingar och kontaktvägar in i det omgivande samhället.

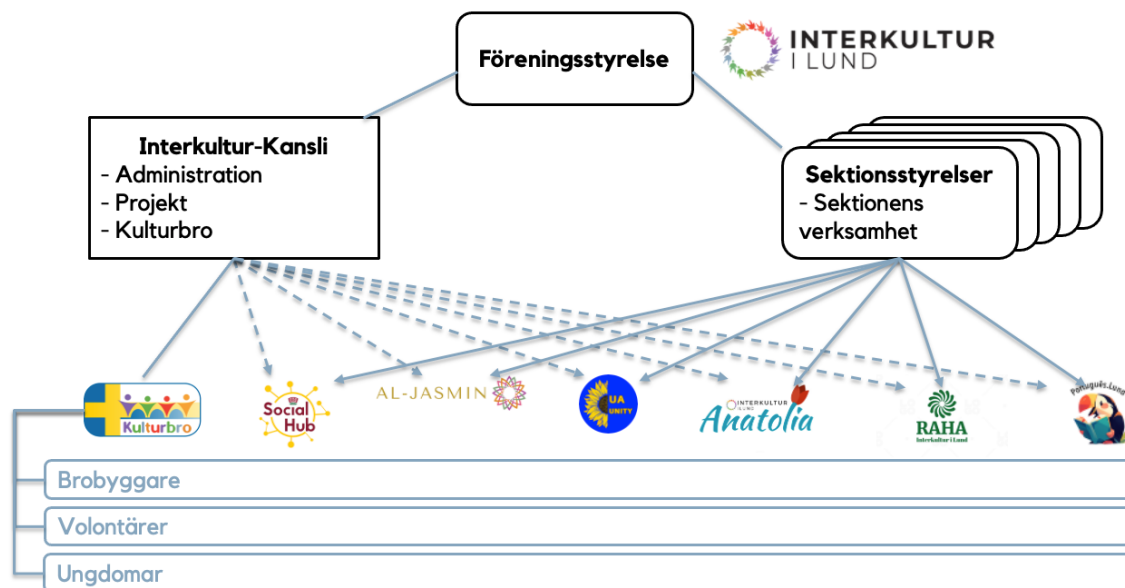
Föreningsmodellen är utformad för att skapa balans mellan:

- Egenorganisering utifrån språklig och kulturell gemenskap, och samordning med etablerade, svensktalande resurser.
- En gemensam värdegrund och tydlig inriktning, och självständighet i lokala och tematiska verksamheter.

- Ideellt engagemang genom medlemskap och volontärskap, och möjlighet till professionella insatser där verksamheten kräver det.

Nedan beskrivs de centrala komponenterna i Interkulturs föreningsmodell.

Figur 2. Interkultur i Lunds föreningsorganisation.

4.2 Sektioner

Interkultur-föreningar organiseras som flersektionsföreningar. Medlemmarna samlas i självständiga sektioner som verkar under ett gemensamt organisationsnummer, en gemensam basadministration och en gemensam värdegrund. Organisationsformen kan jämföras med en idrottsförening som har sektioner för olika idrotter inom ramen för samma förening.

Det första steget in i föreningens gemenskap ska vara enkelt och tryggt. För att möjliggöra detta organiseras föreningen i **etniskt baserade sektioner**, där språk, kultur och igenkänning skapar en naturlig tillhörighet. Trygghet är en grundförutsättning för delaktighet, särskilt i början av etableringen i ett nytt land.

Den gemensamma språkbakgrunden inom sektioner möjliggör effektiv kommunikation, trygg egenorganisering och ett inkluderande arbetssätt där alla medlemmar kan delta på lika villkor. Det gör det också möjligt för medlemmar att vara uppskattade och högpresterande föreningsresurser från Dag 1, dvs innan de utvecklat kunskaper i det svenska språket.

Flersektionsmodellen skapar dessutom ett större totalt engagemang bland föreningens medlemmar. Genom sektionerna blir det fler individer som får möjlighet att ta ansvar, delta i beslutsfattande och bidra aktivt till verksamhetens utveckling. Modellen skapar också goda förutsättningar för att sprida kunskap om föreningslivets demokratiska arbetssätt,

såsom årsmöten, styrelsearbete, stadgar och gemensamt ansvar, till en bredare grupp medlemmar.

Varje sektion har ett eget namn och varumärke. Detta stärker sektionens identitet, skapar igenkänning hos målgruppen och underlättar kommunikation med externa intressenter såsom samarbetspartners, föreningar och lokala aktörer. Samtidigt tydliggörs sektionens självständighet inom ramen för Interkultur som helhet.

4.3 Sektion för Brobyggare

Samtidigt är det lika viktigt att föreningen inte stannar i det välbekanta. Målet är att stödja en förflyttning in i det svenska samhällets sammanhang, relationer och möjligheter. För detta krävs stöd, språkligt, socialt och kulturellt, men också mänskliga möten.

Därför är en sektion för målgruppen **Brobyggare** central i föreningens arbete. Här engageras etablerade samhällsinvånare som medlemmar och volontärer, med uppgift att fungera som lotsar och medvandrare. Genom samtal, praktiskt stöd och vardagsnära vägledning kan brobyggarna bidra med samhällsinformation, språkträning, nätverk, vänskap och kulturell orientering. Brobygggarverksamheten syftar till att sänka trösklar, stärka självförtroende och skapa långsiktiga relationer.

Brobyggarsektionen har ett särskilt ansvar för att främja sektionsövergripande gemenskap. Genom att skapa forum och sammanhang där medlemmar från olika sektioner möts, bidrar sektionen till ökad tillit, förståelse och sammanhållning inom föreningen som helhet. Därigenom säkerställs att etablering inte enbart blir en intern process inom målgruppen, utan en gemensam angelägenhet för hela lokalsamhället.

4.4 Organisatorisk plattform

Utöver Interkultur-föreningens sektioner består föreningsmodellen av ett antal ytterligare organisatoriska och tekniska komponenter, som tillsammans skapar förutsättningar för en organisation av självständiga enheter som samverkar i en gemensam riktning.

4.4.1 Föreningsavtal

Grunden för varje Interkultur-förening är ett föreningsavtal med Interkultur som koncept och ursprungsorganisation*. Avtalet säkerställer att verksamheten bedrivs i linje med Interkulturs syfte, värdegrund och arbetssätt, oavsett geografisk plats.

Föreningsavtalet skapar en gemensam ram för kvalitet, långsiktighet och igenkänning, samtidigt som det ger utrymme för lokala anpassningar utifrån platsens behov och förutsättningar.

** Huvudman och avtalspart för konceptet är föreningen Interkultur i Lund. När förutsättningar finns på plats kommer detta att överföras till en nyetablerad nationell/regional plattform.*

4.4.2 Föreningsnamn

Genom föreningsavtalet får den lokala föreningen möjlighet att benämna sig "Interkultur i [kommunens namn]".

4.4.3 Föreningsstyrelse

Föreningens högsta beslutande organ är föreningsstyrelsen. Styrelsen består i regel av ideellt engagerade personer med förankring i lokalsamhället och med kompetens inom exempelvis föreningsliv, samhällsfrågor, näringsliv eller offentlig sektor.

Styrelsens uppdrag är att:

- säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med föreningens syfte och värdegrund
- ansvara för övergripande strategi, ekonomi och uppföljning
- skapa förutsättningar för sektionernas arbete och utveckling.

4.4.4 Sektionsstyrelse

Varje sektion leds av en egen sektionsstyrelse, vald av sektionens medlemmar. Sektionsstyrelsens självständighet, ansvar och relation till föreningsstyrelsen regleras i föreningens stadgar. Ledamöterna i sektionsstyrelsen ska vara goda representanter för sektionens medlemmar och verka för både sektionens och föreningens gemensamma bästa. Genom sektionsstyrelserna stärks medlemmarnas möjlighet till inflytande, ledarskapsutveckling och aktivt deltagande i föreningsdemokratien.

4.4.5 Sektionsavtal

Sektionernas verksamhet regleras genom ett avtal mellan sektionen och föreningen. Avtalet tydliggör ansvar, mandat och förväntningar, och säkerställer att sektionens arbete bedrivs i linje med Interkultur-föreningens värdegrund, syfte och gemensamma utveckling. Avtalet fungerar även som ett stöd för sektionernas organisation och verksamhetsstruktur.

4.4.6 Sektioner med eget organisationsnummer

Möjlighet finns för sektioner att utgöra egna ideella föreningar med separat organisationsnummer. I dessa fall fungerar Interkultur-föreningen som paraplyorganisation, där samverkan regleras genom ett liknande avtal som sektionsavtalet.

4.4.7 Gemensam föreningsadministration

Interkultur-föreningens gemensamma föreningsadministration utgår från föreningsstyrelsen men kan, beroende på verksamhetens omfattning och behov, förstärkas med professionella resurser. I dessa fall fungerar administrationen som en verksamhetsledning eller ett "föreningskansli", med ansvar för att säkerställa föreningens drift och utveckling.

Exempel på uppgifter inom den gemensamma föreningsadministrationen är:

- Ansvar för administrativa rutiner, t ex avseende ekonomi, medlemskap och anställningar.

- Ledning, samordning och genomförande av föreningsövergripande projekt eller arrangemang,
- Stöd till sektionernas styrelser i organisatoriska och administrativa frågor,

Vid anställningar av resurser inom föreningsadministrationen så rekryteras dessa i regel från sektionernas ledande representanter. I uppdraget ingår att kunna verka professionellt och med helhetsperspektiv, med fokus både på föreningens och sektionernas utveckling.

Föreningsadministrationen, eller "föreningskansliet" som det benämns inom Interkultur i Lund, bemannas normalt med ledande representanter från föreningens sektioner, och i deras uppdrag ingår att kunna verka professionellt för att utveckla sina resp sektioner.

5 Verksamhetsidé

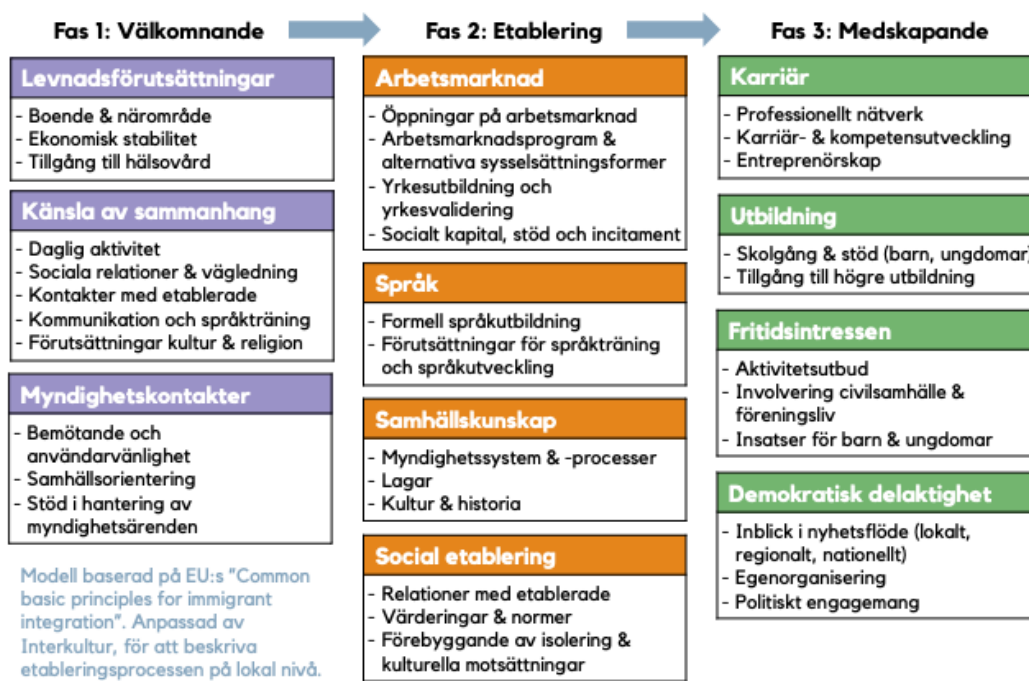
5.1 Interkulturs Integrationsmodell

Interkulturs verksamhet utgår från en tydlig modell för hur integrationsprocessen ser ut på lokal nivå. Modellen beskriver integration som en stegvis process som sträcker sig över tid och omfattar både sociala, språkliga och strukturella dimensioner. Den bygger på EU:s gemensamma principer för integration och är anpassad till svenska och lokala förhållanden, med stöd i forskning bland annat via MILSA:s hälsokurva.

Integrationsmodellen delar in processen i tre faser: **Välkomnande, Eablering** och **Medskapande**.

Integrationsmodell Etablering på ny hemort

Figur 3. Interkulturs integrationsmodell

Fas 1: Välkomnande

Den första fasen omfattar tiden då en person är ny i Sverige och i sin nya hemkommun. Denna period är avgörande för den långsiktiga utvecklingen, inte minst när det gäller hälsa, motivation och framtidstro. Goda initiala levnadsförutsättningar, känsla av sammanhang och positiva erfarenheter av bemötande och myndighetskontakter bidrar till att etablera en grundläggande tillit till samhället och en känsla av att ha kommit till en plats där det finns möjlighet till en god framtid.

I denna fas är sociala sammanhang, gemenskap och praktiskt stöd särskilt viktiga. Utan detta riskerar individen att tappa energi och inspiration, vilket försvårar den fortsatta etableringen.

Fas 2: Etablering

I den andra fasen adresseras de mest krävande delarna av integrationsprocessen. Här förväntas individen lära sig språket, ta sig in på arbetsmarknaden, förstå hur samhället fungerar och anpassa sig till sociala normer och förväntningar.

Energi, motivation och framtidstro från den första fasen är avgörande för att orka ta sig igenom denna period. Om individer fastnar inom något av områdena i fas 2 riskerar de att tappa drivkraft och i stället skapa livsstrategier vid sidan av det etablerade samhället.

Fas 3: Medskapande

När personer tar sig igenom etableringsfasen skiftar fokus till nya och mer positiva livsutmaningar. Intressen och engagemang börjar i högre grad likna den etablerade befolkningens: arbete och karriär, utbildning, föreningsliv, fritidsintressen och demokratisk delaktighet. Individen är då en del av samhället och bidrar aktivt till dess utveckling.

Parallelsamhällen och Interkulturs roll

När människor inte lyckas ta sig igenom fas 2 är risken att de börjar medskapa där de är, och tillsammans med likasinnade. Detta leder till framväxt av s.k. parallelsamhällen. Interkultur uppfattar parallelsamhällen som olyckliga, då de är följda av en misslyckad integrationsprocess. För landets utveckling kan de vara förödande, om de samlar grupper där misstro, frustration och upplevelser av utanförskap präglar relationen till det svenska samhället.

Interkulturs verksamhet syftar till att stärka människors möjligheter att ta sig igenom fas 1 och fas 2. Alla Interkulturs aktivitetsformer adresserar på olika sätt behoven i dessa två faser. På detta sätt verkar organisationen för att skapa ett sammanhållet samhälle, där alla ges möjlighet att bli etablerade, bidragande och medskapande samhällsmedborgare.

5.2 Aktivitetsutbud

Interkultur-föreningens aktiviteter utformas med utgångspunkt i medlemmarnas behov, erfarenheter och initiativ. Verksamheten bygger på principen att de som deltar också är med och formar innehållet. Genom dialog, både med medlemmar och med intressenter i lokalsamhället, fångar föreningen upp vilka aktiviteter som är relevanta i olika skeden av medlemmarnas etablering.

Aktiviteter inom respektive sektion planeras och genomförs i regel av medlemmar som agerar ideella aktivitetsledare. Dessa verkar på uppdrag av sektionssstyrelsen och ansvarar för genomförande inom ramen för sektionens verksamhetsplan och Interkulturs värdegrund. På detta sätt kombineras medlemsengagemang med tydliga strukturer och ansvarsfördelning. Modellen skapar delaktighet, stärker ledarskap och gör det möjligt för fler medlemmar att bidra aktivt till föreningens verksamhet.

Gemensamma aktiviteter som samlar flera sektioner, eller hela föreningen, initieras ofta i form av projekt. Dessa aktiviteter utgår normalt från externa projektbidrag när sådana erhålls av föreningen. Projektformen möjliggör större och mer resurskrävande insatser, såsom större evenemang, utbildningsinsatser eller sektionsövergripande utvecklingsarbete, samtidigt som den skapar tydliga ramar för mål, ansvar och uppföljning.

Genom kombinationen av sektionsbaserade aktiviteter och gemensamma projekt säkerställer **Interkultur** en verksamhet som är både lokalt förankrad och långsiktigt utvecklingsbar, där engagemanget hos medlemmarna är den bärande kraften.

I bilaga "Best-Practice" listas aktivitetsformer som har utvecklats inom Interkultur-föreningar.

6 Avslutning – Interkultur inom det svenska samhället

Sverige står inför långsiktiga utmaningar inom integration, social sammanhållning och tillit. Samtidigt finns en stark vilja hos många människor som är nya i landet att bidra, delta och skapa sig ett liv som en del av samhället. Avståndet mellan dessa ambitioner och samhällets faktiska förutsättningar är i dag en av de centrala frågorna för ett socialt hållbart Sverige.

Interkultur verkar i detta mellanrum. Genom lokalt förankrade föreningar, stödjande gemenskaper och en tydlig integrationsmodell bidrar Interkultur till att synliggöra hantverket integration och göra etableringsprocessen begriplig, hanterbar och mänskligt hållbar för den som är ny i landet. Organisationen ger målgruppen en röst och en tillhörighet, och kompletterar offentliga insatser genom att ta ansvar för den sociala dimensionen, där integrationen sker i praktiken.

Som koncept och organisationsmodell erbjuder Interkultur en struktur som kan anpassas till olika lokala förutsättningar, men som alltid vilar på samma grundläggande idé: att integration fungerar bäst när människor ges möjlighet att organisera sig, bidra och utvecklas tillsammans. På så sätt positionerar sig Interkultur som en aktör för gemenskap, delaktighet och social hållbarhet i det svenska samhället.

7 Bilagor

Sektionernas problemkartläggningar

Mall för föreningsavtal

Mall för sektionsavtal

Best-Practice aktivitetsformer

Principer för föreningsadministration

Utvecklingslogg – samling av förbättringspunkter inför kommande versioner